

Guia docent de l'assignatura "Disfagia i trastorns relacionats" 2011/2012

Codi: 101712

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	828 Graduat en Logopèdia	OB	3	1

Contacte

Nom : Anna Casals Algue

Email : Anna.Casals@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Haver cursat l'assignatura "Neurologia del Llenguatge".

Objectius i contextualització

En acabar l'assignatura l'alumne/a haurà de ser capaç de:

- avaluar i diagnosticar les patologies derivades dels trastorns de l'alimentació i la deglució en totes les edats i etiologies.
- conèixer i saber aplicar les maniobres i tècniques terapèutiques per a tractar els trastorns de l'alimentació i la deglució estudiats.
- saber identificar els trastorns associats que comporten per tal de prendre decisions terapèutiques eficaces.

Competències i resultats d'aprenentatge

1431:E02 - Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

1431:E02.05 - Explicar l'origen i les característiques de les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució causades per dany cerebral.

1431:E03 - Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

1431:E03.05 - Descriure les principals tècniques d'avaluació i diagnòstic de les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució d'origen neurològic.

1431:E03.06 - Valorar la utilitat de les principals tècniques d'avaluació i diagnòstic de les alteracions logopèdiques d'origen neurològic i ser capaç d'interpretar-ne els resultats.

1431:E03.07 - Descriure i explicar la base teòrica de les tècniques de rehabilitació de les alteracions de la parla, el llenguatge i la deglució d'origen neurològic.

1431:E06 - Explorar, avaluar i diagnosticar els trastorns de la comunicació i el llenguatge, i emetre'n un pronòstic d'evolució, des d'una perspectiva multidisciplinària.

1431:E06.01 - Utilitzar les tècniques d'exploració més adequades per diagnosticar les alteracions del llenguatge, la parla i la deglució d'origen neurològic, i per emetre'n un pronòstic d'evolució.

1431:E13 - Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si

és necessari fer un tractament interdisciplinari.

1431:E13.01 - Descriure els aspectes de la rehabilitació de les alteracions de la parla, el llenguatge i la deglució que requereixen la intervenció conjunta de professionals de diverses disciplines (neurologia, fisioteràpia, psicologia, etc.).

1431:T07 - Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.

1431:T07.00 - Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.

1431:T09 - Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.

1431:T09.00 - Prendre decisions i assumir la responsabilitat de les decisions preses.

1431:T14 - Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.

1431:T14.00 - Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.

Continguts

1. Anatomofisiologia de la deglució.

- Fisiopatologia de la deglució.
- Semiologia dels trastorns de la deglució.

2. Exploració clínica i instrumental de la deglució.

3. Identificació i maneig de la disfàgia en neonats prematurs.

- Desenvolupament de les funcions orals de l'alimentació
- Alimentació infantil: normalitat, reflexos i evolució
- Estimulació orofacial en les UCIN

4. Disfàgia orofaríngea d'origen neurològic i trastorns associats

- Exploració i rehabilitació de la disartria

5. Disfàgia d'origen orgànic i trastorns associats.

- Exploració i rehabilitació de les disglòssies

6. Disfàgia vs deglució atípica i trastorns associats

- Avaluació clínica i instrumental de la deglució atípica
- Interrelació entre deglució atípica, alteracions de parla i disfuncions orofacials associades
- Diagnòstic diferencial: disfàgia i deglució atípica

7. Objectius, programació i planificació de la rehabilitació de la deglució segons patologia de base

- Maniobres i tècniques directes i indirectes de Rehabilitació de la disfàgia

Metodologia

L'assignatura constarà d'un mòdul teòric de cada tema i un mòdul pràctic amb sessions de discussió i revisió de casos clínics mitjançant la visualització de vídeos.

Les activitats formatives -amb nombre d'hores aproximat de dedicació i resultats d'aprenentatge corresponents- s'especifiquen a continuació.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes de teoria amb suport TIC	24	0.96	1431:E02.05 , 1431:E03.06 , 1431:E03.07 , 1431:E13.01

Classes pràctiques d'anàlisi crític i debat de casos pràctics	12	0.48	1431:T09.00
Classes pràctiques en aules d'informàtica	4	0.16	1431:E03.05
Tipus: Supervisades			
Tutories programades amb el professor per revisió d'activitats dirigides	2	0.08	1431:E03.07 , 1431:T09.00 , 1431:T07.00
Tipus: Autònomes			
Consultes bibliogràfiques i documentals	23	0.92	1431:E02.05 , 1431:E03.05
Entrenament amb programes informàtics basats en tutorials preparats pels professors	15	0.6	1431:E03.07
Lectura comprensiva de materials	15	0.6	1431:E02.05
Participació en fòrums de comunicació entre companys	15	0.6	1431:E03.07 , 1431:E13.01 , 1431:T09.00
Realització de resums, esquemes i mapes conceptuals	10	0.4	1431:E02.05
Realització de treballs	30	1.2	1431:E02.05 , 1431:E03.05

Avaluació

Presentació de pràctiques individuals a partir del visionat dels casos clínics escollits

Evidència 1: presentació "Descripció dels símptomes corresponents a cada fase de la deglució" (15%)

Evidència 2: presentació " Fitxa tècnica d'alteracions, maniobres i exercicis terapèutics" (15%)

Evidència 3: presentació "Pla terapèutic dels casos a partir de l'informe diagnòstic de la deglució" (20%)

Evidència 4: Prova tipus text i pregunta oberta (50%)

PAUTES D'AVUACIÓ:

Per aprovar l'assignatura s'han d'haver presentat totes les pràctiques via campus.

- Alumne no presentat: si no ha presentat les pràctiques o la prova escrita

- Assignatura superada: aprovar amb un 5 tenint en compte els percentatges de cada evidència abans esmentada.

- Reavaluació: només es donarà l'opció de reavaluació els alumnes que tinguin a partir d'un 4. La reavaluació constarà amb una prova escrita i un cas pràctic.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Descripció dels símptomes corresponents a cada fase de la deglució	10	0	0.0	1431:E02.05 , 1431:E03.05 , 1431:E03.06 , 1431:T07.00
Examen	70	0	0.0	1431:E02.05 , 1431:E03.05 , 1431:E03.06 , 1431:E13.01 , 1431:T14.00 , 1431:E03.07

Fitxa tècnica d'alteracions-maniobles i exercicis terapèutics.	10	0	0.0	1431:E03.06 , 1431:T09.00 , 1431:E06.01
Pla terapèutic dels casos a partir de l'informe diagnòstic de la deglució.	10	0	0.0	1431:E03.05 , 1431:E03.07 , 1431:E06.01 , 1431:T09.00 , 1431:E13.01

Bibliografia

Borras S, Rosell V. *Guía para la reeducación de la deglución atípica y trastornos asociados*. Nau Llibres, 2005

Bleeckx, Didier. *Disfagia. Evaluación y reeducación trastornos de la deglución*. Mc Graw Hill, 2004

Glaucia del Burgo. G. de la Aleja. *Rehabilitación de problemas de deglución*, 2004

Lehuche, F i Allali, A. *La voz*. Vol I, II, III. Ed. Masson. 2004

Massana, M. *Tractament i prevenció de la dislàlia*. Barcelona: Escola de Patologia del Llenguatge.

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, 2003

Queiroz Marchesan Irene. *Fundamentos de la Fonoaudiología. Aspectos Clínicos de la motricidad oral*, Editorial Medica Panamericana, 2002

Zambrana N. *Logopedia y ortopedia maxilar en la rehabilitación orofacial. Tratamiento precoz y preventivo. Terapia miofuncional*. Masson. Actualidades Médico Odontológicas Latinoamérica. 2000

M. Velasco. V. Arreola, P. Clavé, C. Puiggrós. *Abordaje clínico de la disfagia orofaríngea: diagnóstico y tratamiento*. Nutrición Clínica en Medicina, Noviembre 2007.

www.voiceandswallowing.com

www.dysphagiaonline.com